

RAPORT DE ACTIVITATE

2018

MUZEUL NAȚIONAL DE ARTĂ AL ROMÂNIEI

Muzeul a fost înființat prin Legea nr. 803/1946: el este acreditat potrivit prevederilor Legii nr. 311/2003 a muzeelor și a colecțiilor publice, republicată, cu modificările ulterioare, prin Ordinul Ministrului Culturii și Cultelor nr. 2058/2008. Are Cod de înregistrare fiscală 4602084, conform Legii nr. 571/2002 - Codul Fiscal, cu modificările și completările ulterioare - titlul VI, Cap. 9, art. 141, alin. 1, lit. "m" fiind scutit de TVA).

Scurtă prezentare:

Muzeul Național de Artă al României - amplasat în zona centrală a Bucureștiului, în clădirea fostului Palat Regal, edificiu semnificativ pentru arhitectura bucureșteană a secolelor XIX-XX - este deținătorul unui valoros patrimoniu de artă românească și străină.

În anul 1948 a primit în folosință clădirea fostului palat regal de pe Calea Victoriei din București, puternic afectat în urma bombardamentelor din 1944. Încă de la început muzeul a avut un caracter enciclopedic, grupând colecții variate de artă românească, europeană și orientală. El este păstrătorul celui mai reprezentativ patrimoniu de artă medievală și modernă românească, un instrument indispensabil pentru cunoașterea culturii vizuale românești. Deschis din 1950 publicului larg, MNAR cuprinde în prezent **Galeria Națională (cu Galeria de Artă Veche Românească și Galeria de Artă Românească Modernă), Galeria de Artă Europeană** precum și **spațiile istorice ale fostului palat regal (Sala Tronului, Sufrageria Regală, Scara Voievozilor)**.

Muzeul Național de Artă al României reunește și alte trei muzee din București, care adăpostesc colecții unice de artă românească și internațională. Aceste muzee sunt: **Muzeul Colecțiilor de Artă, Muzeul K.H. Zambaccian și Muzeul Theodor Pallady**, cel din urmă funcționând într-una din cele mai vechi case din București.

Pe lângă activitatea sa de cercetare și de conservare, Muzeul Național de Artă al României desfășoară ample **programe educaționale, proiecte sau activități dedicate elevilor**, cu un caracter recurent.

Programele se adresează școlilor, familiilor și adulților, fiind incluse în oferta permanentă a MNAR.

Pentru programul național „Școala altfel” muzeul oferă activități și trasee speciale. Mai multe informații se regăsesc la adresa <http://www.mnar.arts.ro/invata/scoli>

<http://www.mnar.arts.ro/>

a. Obiective specifice:

Obiectivele principale ale muzeului sunt **evidența, conservarea, restaurarea și punerea în valoare a patrimoniului de artă plastică și decorativă** pe care îl gestionează, după cum este detaliat mai jos:

- a) **cercetarea și colecționarea de bunuri cu semnificație artistică**, în vederea constituirii și completării patrimoniului Muzeului, în funcție de strategia și posibilitățile de finanțare ale Ministerului Culturii, sponsorizări sau alte surse atrase;
- b) **organizarea evidenței gestionare și științifice a patrimoniului cultural deținut** în administrare;
- c) **conservarea, valorificarea, protejarea, depozitarea, administrarea, documentarea și restaurarea patrimoniului deținut**, în condiții conforme standardelor internaționale, precum și normelor elaborate de Ministerul Culturii;
- d) **punerea în valoare a patrimoniului cultural deținut** prin:
 - I. *organizarea de expoziții permanente și temporare*, la sediul muzeului, în țară și în străinătate;
 - II. *organizarea de servicii de documentare deschise pentru public prin folosirea informației despre patrimoniul cultural deținut și despre instituție*, potrivit normativelor în vigoare;
 - III. *editarea de publicații științifice* privitoare la serviciile oferite de muzeu sau despre activitatea acestuia;
 - IV. *atragera și cooptarea publicului de toate categoriile, prin mijloace specifice*, într-un sistem educațional destinat familiarizării acestuia cu arta plastică și decorativă, românească și străină și promovării patrimoniului cultural național și universal.
- e) **constituirea și organizarea fondurilor documentare precum și a arhivei generale** în conformitate cu Legea nr. 16/1996 - Legea Arhivelor Naționale cu modificările și completările ulterioare și a Nomenclatorului Arhivistic aprobat.

Muzeul Național de Artă al României este **membru ICOM** și se numără **printre membrii fondatori ai Asociației Rețeaua Națională a Muzeelor din România**, înființată în anul 2006.

b. Activități desfășurate pentru îndeplinirea obiectivelor specifice:

Activitățile muzeului au fost structurate într-o serie de *trei Programe anuale*, care s-au desfășurat pe proiecte bugetate.

Astfel, s-au realizat:

- **Programul Cercetarea, conservarea și restaurarea patrimoniului artistic** – care a vizat îndeplinirea misiunii muzeului privind dezvoltarea de activități de cercetare, documentare, clasare și restaurare a patrimoniului artistic.
- **Programul de punere în valoare a patrimoniului artistic real și virtual al muzeului prin expoziții** – îndeplinirea misiunii muzeului privind punerea în valoare a patrimoniului artistic prin realizarea de expoziții organizate în nume propriu sau în colaborare cu parteneri.
- **Programul educație și comunicare** – dedicat realizării activității educative cu caracter cultural și comunicării activităților de cercetare.

În anul 2018 muzeul si-a îmbogățit patrimoniul cu un număr de 146 de lucrări, obținute prin donații.

c. Rezultate și indici de performanță:

În anul 2018 au fost realizate următoarele proiecte în cadrul programelor ce sprijină activitățile pentru îndeplinirea obiectivelor specifice:

Nr. crt.	PROGRAM	Nr. de proiecte în cadrul programului	Denumire proiect	Buget prevăzut pe program (lei)
1	Cercetarea, conservarea și restaurarea patrimoniului artistic	2	1. Evidența științifică și clasarea patrimoniului. 2. Realizarea de lucrări de restaurare și conservare a patrimoniului artistic mobil	186.054
2	Punerea în valoare a patrimoniului artistic al muzeului prin expoziții reale și virtuale	23	1. ÎN LUMEA PERSONAJELOR LUI LÖWENDAL 2. Atelier de front. Artiști români în Marele Război 3. Un vis locuit/Un rêve habité 4. Invenit / sculpsit. Gravura italiană din secolele XV-XVI 5. Artă și comerț. 150 de ani de la fondarea CCIB 6. Ștefan Luchian, maestrul artei grafice românești 7. Pictori comentați de Petre Oprea - Muzeul Colecțiilor de Artă 8. Metamorfoze. Camee, geme și bijuterii din colecția MNAR 9. Laborator: Restaurarea picturilor vechilor	768.245

			maestri 10. Portretul Colecționarului - MCA 11. Expoziția de artă grafică „Cobra et Cie” 12. Corneliu Baba. Confesiuni. 1944 - 1965 13. Dimitrie Paciurea (1873-1932), proiecte de monumente 14. Imagini ale lumii trecătoare - Hashira-e 15. Memoria chipului. Portretul în Europa sec. XVI-XVIII 16. Regina Maria și creația ceramică modernă în România Mare Expoziții realizate în parteneriat: 1. Expoziția de fotografie „Korniss Péter: Memorie continuă” 2. Mihail Grecu – Între metaforă și realitatea obiectivă 3. World Press Photo 2018 4. Vedute venețiene din colecția Intesa Sanpaolo 5. Fericitul Vladimir Ghika – In Spiritu Caritatis/ Desene 6. Poloneze și românce care au schimbat lumea / București 7. Salonul Național de Artă Contemporană – Centenar 2018	
3	Educație și comunicare	9	1. Programul <i>Opera sub clar de... lupă</i> . 2. Programe educative și ghidaje organizate 3. Conferințe 3. Programul <i>Un ceas pentru artă</i> 5. Noaptea muzeelor 6. Programul <i>Marțea Spațiilor Istorice</i> 7. Ghidaje organizate în Spațiile Istorice 8. Activități specifice de comunicare și relații cu publicul 9. Actualizări de date, site, pagină de Facebook, relația cu presa și partenerii media ai MNAR	105.467

În 2018, MNAR a însemnat:

c.1) Număr de vizitatori

Pe parcursul anului 2018 de programele și serviciile muzeului au beneficiat un număr total de **127707** de vizitatori, dintre care **107283** la sediul central (69061 în galeriile permanente, 34451 în expozițiile temporare și 3771 în corpul central al muzeului) și **20424** la muzeele satelit (9934 la Muzeul Colecțiilor de Artă, 3376 la Muzeul Theodor Pallady și 7114 la Muzeul K.H. Zambaccian).

c.2) Evenimente conexe organizate și promovate:

- Un număr de **20** conferințe de presă
- **Marțea Spațiilor Istorice** – **25** evenimente
- **Ghidaje în Spațiile Istorice** în weekend-uri: **10**
- **Prezența la târgul Gaudeamus prin parteneri** – BRD și ALIAS Publishing
- **Alte evenimente: 10** (proiecții film, spectacole de teatru, concerte, prezentări, dezbateri):
- **Participări la conferințe și seminarii internaționale:** Seminarul internațional Museums Meet Museums II – MNAR a fost partener;
- **Total evenimente organizate și promovate: 97**
- **Evenimente speciale MNAR 2018:** Muzeul Artissimo - Noaptea Muzeelor și Festivalul UNFINISHED
- **Expoziții temporare:** 23 vernisaje, 12 conferințe de presă

c.3) Activități educative cu publicul:

- **Programe educative pentru licee, școli și grădinițe:** 105 de programe care au reunit 2254 de participanți;
- **Programe pentru familii:** 20, la care au participat 426 de copii și părinți;
- **Programe în atelierul ludic *Păsărea ascunsă în piatră*:** 28, la care au participat 465 de copii, părinți și cadre didactice
- **Ghidaje pentru publicul adult** (Spații istorice, GAE, GAVR, GARM, muzeele satelit): 106 - la care au participat 3057 persoane;
- **Programe pentru publicul adult** (Incursiuni în GAE, Colecția lunii, Un ceas pentru artă, Opera sub clar de lupă, atelierele dedicate artei japoneze, BRD diverse conferințe, etc.): 60 programe - cu un număr de 1148 participanți;
- **Vizite oficiale:** 38 vizite - 441 participanți
- **Programe pentru publicul cu dizabilități:** o vizită la care au participat 17 persoane cu dizabilități

Toate aceste programe (peste 350 în total, implicând circa 8.000 de persoane) reflectă atât oferta permanentă sub forma serviciilor de tip ghidaje generale și tematice în expunerea permanentă și în expozițiile temporare la sediu și muzeele satelit, a prezentărilor ghidate în spațiile istorice, a programelor „Un ceas pentru artă” și „Opera sub clar de lupă” realizate de personalul secției și colaboratori, cât și conferințe și prezentări generale realizate de colegi muzeografi și restauratori în diferite expoziții temporare, lansări de carte și alte evenimente conexe programului de bază al MNAR.

- În total personalul de specialitate și colaboratorii secției au interacționat direct cu peste 8.000 de vizitatori asigurând și în anul 2018 o calitate sporită a experienței muzeale.

c.4) Evenimente Speciale

Noaptea Muzeelor 2018

Alături de expozițiile temporare deschise publicului în 2018 cu ocazia Noptii Muzeelor, Secția de Educație, Comunicare, Proiecte culturale și Marketing a prezentat o suită de ateliere pentru toate vârstele. Aceste ateliere au purtat denumirea *Artissimo* și s-au desfășurat în colaborare cu Universitatea Națională de Arte și asociațiile partenere: *Artelier D* - activități pentru familii și copii între 4-8 ani (*Jocuri cu tablouri vii, Măiastra albastră*), *ArtCrowd*- ateliere pentru copii între 4-10 ani (*Portrete în mișcare*), *De-a arhitectura*- activități pentru copii, tineri și adulți (*Muzze*).

La acest eveniment au participat un nr. de aprox. **5400 de vizitatori** și aprox. **400 de participanți la ateliere**.

d. cheltuieli defalcate pe programe, respectiv pe obiective:

Cheltuielile au avut în vedere repartizarea pe programe și proiecte și sunt corelate cu programele propuse.

e. Informații despre managementul resurselor umane:

În strânsă legătură cu activitatea, dar și cu schimbările legislative, MNAR a înregistrat următoarele date legate de personal:

- nr. de promovări în 2018 - 17 salariați;
- nr. de angajări efectuate în 2018 - 10 salariați;
- nr. de demisii/pensionări etc - fluctuația angajaților - 26 încetări CIM din care 14 prin pensionare;

Cele 377, 5 posturi aprobate pentru anul 2018 au fost ocupate astfel:

- **personal de conducere** (24 posturi): 1 manager (interimar), 2 directori adjuncți (1 post ocupat temporar), 1 contabil șef, 4 șefi de secție, 5 șefi serviciu (1 post ocupat temporar), 6 șefi birou (1 post ocupat temporar), 4 șefi laborator (1 post ocupat temporar); 1 șef atelier.
- **personal de specialitate** (76 posturi – 560 studii superioare și 16 studii medii): 7 muzeografi (1 post vacant), 29 conservatori: 18 studii superioare (1 post vacant); 11 studii medii (1 post vacant), 27 restauratori: 23 studii superioare (3 posturi vacante; 1 post temp. vacant); 4 studii medii: (1 post vacant); 2 redactori studii superioare (1 post vacant), 8 referenți: (3 posturi vacante; 1 post temporar vacant); 2 bibliotecari studii superioare; 1 fotograf studii medii.
- **personal auxiliar** (277,5 posturi – 14,5 studii superioare și 263 studii medii): 1 inginer; 3,5 economiști: (1 post temp. vacant; 2 posturi vacante); 2 consilieri juridici; 5 analiști: 3 studii superioare; 2 studii medii; 2 auditor (posturi vacante); 2 tehnicieni; 3 contabili: (1 post vacant); 5 operatori date: (1 post vacant); 4 referenți: 3 studii superioare (2 posturi vacante); 1 studii medii; 3 casieri, 1 șef depozit, 1 magaziner, 1 arhivar; 112 supraveghetori muzeu (38 posturi vacante); 1 garderobier; 7 șefi formație pază (3 posturi vacante); 51 paznici (13 posturi vacante); 12 pompieri (4 posturi vacante), 5 manipulanți bunuri (2 posturi vacante); 19 îngrijitoare; 37 muncitori calificați (4 posturi vacante).

f. Lucrul cu voluntari (acolo unde este cazul)

Ca în fiecare an muzeul organizează stagii de practică pentru studenții doritori, precum și stagii de voluntariat în diversele proiecte pe care le desfășoară. Activitatea acestora s-a desfășurat pe anumite zile, în anumite luni și a fost atent consiliată de responsabili secțiilor în care au figurat.

Au fost înregistrați astfel:

- Stagii de practică: 1 (educație muzeală, coordonator Georgiana Iacob)
- Voluntari: 10 – Noaptea Muzeelor – UNArte București și MNAR;

g. Parteneriate cu alte instituții publice, mediul de afaceri, participări în asociații internaționale (acolo unde este cazul)

În desfășurarea activităților sale și cu scopul de a-și atinge rezultatele, MNAR a onorat o serie de parteneriate strategice cu instituții de cultură din țară și din străinătate, urmând tradiția de a participa activ la viața culturală românească.

Astfel, în anul 2018 au fost inițiate și onorate parteneriate cu Institutul Cultural Român, Institutul Francez, Institutul Polonez, Delegația Valonia-Bruxelles la București, Ministerul Afacerilor Externe – Muzeul Luvru din Paris și toți partenerii Sezonului România-Franța și Franța-România (2018 – 2019).

Tot în acest an au fost desfășurate proiecte în parteneriat cu asociații ONG culturale, active în câmpul educației și al mediului cultural, așa cum sunt Asociația *ArtCrowd*. Asociația *De-a arhitectura*, Asociația *ArtelierD* etc.

În același sens au fost instituite colaborări cu instituții de cultură cum sunt Teatrul Evreiesc de Stat din București, muzee naționale și județene din țară și colaborări cu Televiziunea Română, Radio România, DIGI TV, MNAR contribuind la realizarea de emisiuni culturale și interviuri captivante. Tot aici amintim ca MNAR are 13 parteneri media strategici, cu care continuă colaborarea și în anii următori.

Un parteneriat deosebit de important pentru activitatea MNAR este cel cu **BRD - Société Générale** prin care este finanțat un program de activități dedicate inaugurării Galeriei de Artă Orientală. În acest sens, proiectul include activități educative și de comunicare, care au la bază patrimoniul de artă orientală deținut de MNAR, fiind prevăzut să se desfășoare pe parcursul a doi ani. În cadrul parteneriatului s-au desfășurat două mari programe, astfel:

- **Atelier de front:** 2 programe pentru familii (4-10 ani și 10 ani) - 30 de participanți (copii și părinți)
- **Ateliere demonstrative dedicate artei japoneze:** 2 programe pentru familii (10-14 ani) cu 68 de participanți și 2 programe pentru adulți, cu 44 de participanți.

h. Informații legate de procesul de achiziții publice, achizițiile sectoriale și concesiunile de lucrări și servicii

Achizițiile realizate de MNAR sunt în concordanță cu legislația în vigoare și urmăresc buna desfășurare a activităților muzeului, ca în fiecare an.

În anul 2018 s-au desfășurat următoarele procese de achiziții pe categorii:

- Achiziții directe: **651**;
- negociere fără publicare prealabilă, anunț de participare: **2**

Achiziții realizate prin SEAP:

- Achiziții directe: **423**

Durata medie a unui proces de achiziție:

- Achiziții directe: **2 până la 10 zile**
- Proceduri simplificate: **25-45 zile**
- Licitatii deschise: **35-60 zile**

Nu au fost formulate contestații. Nu au fost proceduri anulate.

i. Informații despre litigiile în care este implicată instituția (în general, nu doar cele legate de achiziții publice);

În anul 2018 s-au menținut, în mare parte, dosarele care erau în curs de judecată în anul 2017, cu excepția dosarului ce avea ca obiect anularea contractului de vânzare-cumpărare a statuii *Rugăciune* având drept autor pe Constantin Brâncuși, dosar care a fost soluționat definitiv în favoarea Muzeului Național de Artă al României.

În același timp, în anul 2018 au fost înregistrate pe rolul instanțelor de judecată noi dosare astfel încât, numărul total al celor în curs de soluționare a fost de **33 de dosare**.

Din acestea, un număr de **20 de dosare** vizau *pretenții privind restituirea unor bunuri culturale mobile*, cererile în justiție având ca obiect revendicare, anulare acte de donație ori contracte de vânzare cumpărare.

În condițiile în care, în urma controlului efectuat Curtea de Conturi a României a dispus *recuperarea prejudiciului produs de la fostul manager* cât și de la alte persoane vinovate, în anul 2018 Muzeul Național de Artă al României a formulat un număr de **6 cereri** de chemare în judecată în acest sens.

În același timp, instituția a mai fost implicată într-un număr de alte **7 dosare diverse** privind pretenții ale personalului, plângeri contravenționale etc.

j) Nerealizări, cu menționarea cauzelor acestora (acolo unde este cazul)

Deși proiectele planificate pentru anul 2018 au fost realizate, există o serie de aspecte care au condus la nerealizarea unor acțiuni sau la încetinirea altora. Aceste aspecte conduc an de an la reevaluarea forțelor proprii de a demara proiecte de anvergură adresate publicului larg, transformând muzeul într-o instituție uneori asociată cu ideea de pasivitate.

Dintre problemele care au condus la nerealizări sau la imposibilitatea demarării unor activități specifice, enumerăm:

- **Imposibilitatea completării schemei de personal** necesar desfășurării activității în condiții optime, din cauza blocării posturilor la nivel central; MNAR face eforturi majore pentru asigurarea desfășurării normale a activităților, în condițiile neocupării schemei de personal prevăzute și normale;
- **Diminuările bugetare privind activitățile desfășurate de muzeu**, au condus la imposibilitatea demarării unor proiecte de amploare cu instituții de cultură omoloage, la nivel internațional;
- **Dificultăți majore privind respectarea unui grafic de restaurare a obiectelor de patrimoniu**, din cauza diminuărilor bugetare și mai ales a deficitului de personal specializat;
- Imposibilitatea demarării unor activități privind evaluarea patrimoniului din cauza lipsei legislației și /sau a normelor de aplicare unitare, la nivel național.

k) Propuneri pentru remedierea deficiențelor (acolo unde este cazul)

Din dorința de a veni în întâmpinarea publicului cu noi proiecte care să satisfacă nevoile sale culturale și din respect pentru patrimoniul deținut, MNAR urmărește găsirea de soluții în ceea ce privește desfășurarea programelor planificate în condiții optime. MNAR are în permanentă preocupare dezvoltarea ofertei culturale de la an la an, încercând să răspundă nevoilor și solicitărilor publicului.

În acest sens, MNAR dorește să diminueze neajunsurile și lacunele legislative prin:

- completarea grilei de personal prin instrumente legale (ex: deblocarea posturilor), asigurând astfel optimizarea activității pe secții;
- folosirea eficientă și economică a fondurilor anuale aprobate de către ordonatorul principal de credit, cu scopul bunei desfășurări a activității instituției;
- valorificarea spațiilor destinate pretării serviciilor de închiriere, urmărind strângerea unor fonduri menite să contracareze deficiențele provocate de diminuarea fondurilor alocate sau de recalculările bugetare;
- realizarea de parteneriate strategice cu scopul obținerii de fonduri pentru organizarea unor expoziții de amploare și/sau redeschiderea Galeriei de Artă Orientală;

- continuarea programelor de restaurare a pieselor din patrimoniul deținut, cu eforturile personalului deja implicat;

j) Organigrama (în format date deschise: xlsx, ods, xml sau csv);

Anexa la Raport – xlsx

m) Date contact;

MUZEUL NAȚIONAL DE ARTĂ AL ROMÂNIEI

Calea Victoriei 49-53, sector 1, București, cod 010063

Telefon: 021.313.30.30 (centrala); 021.314.81.19 (relații publice)

Fax: 021.312.43.27

Secretariat:

E-mail: secretariat@art.museum.ro

Programe educative:

E-mail: educatie@art.museum.ro

Informații despre programele pentru public:

E-mail: programari@art.museum.ro

n) Bugetul (ca anexă la Raportul de activitate a instituției; în format date deschise: xlsx, ods, xml sau csv).

Anexă la Raport - xlsx

Structura organizatorică a Muzeului Național de Artă al României

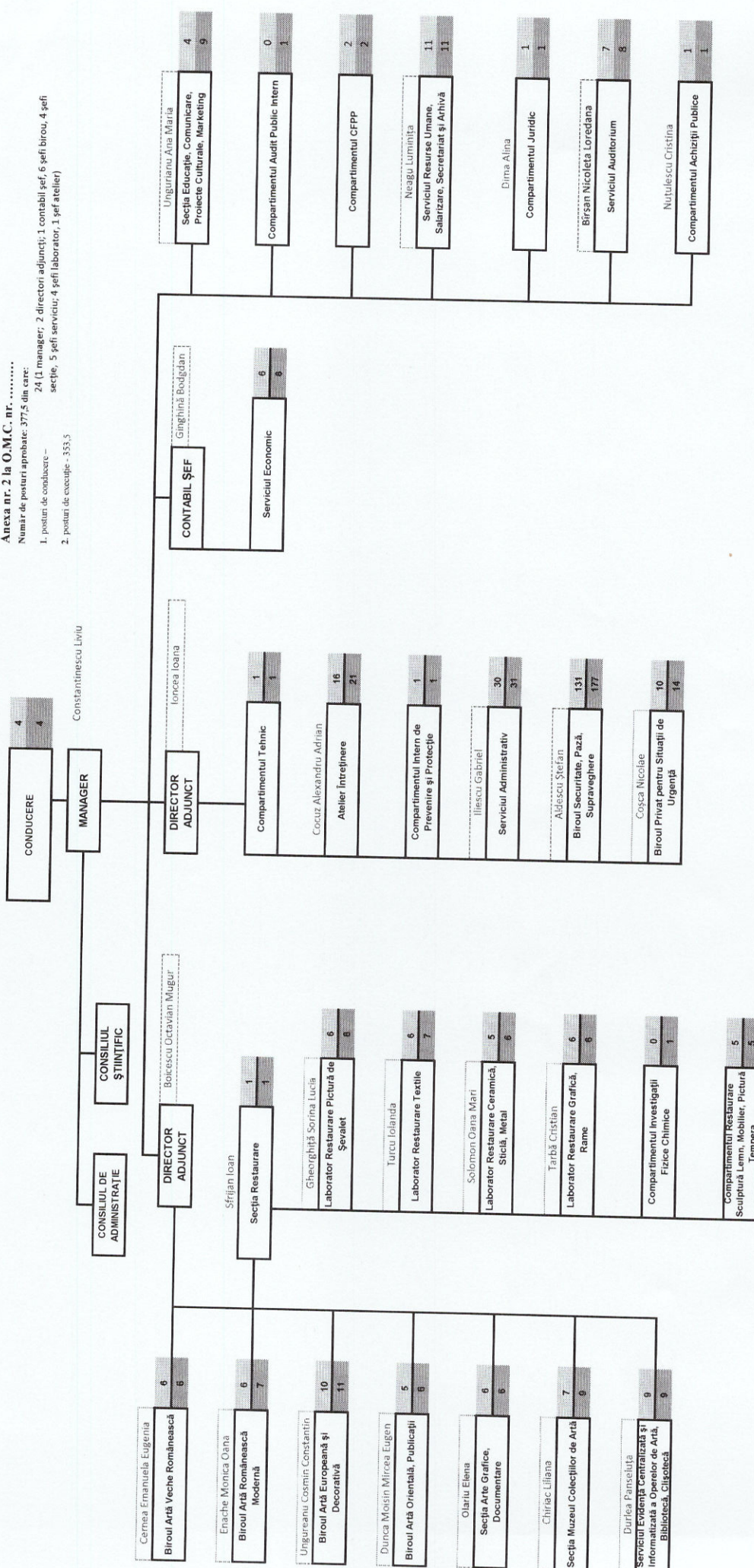
Anexa nr. 2 la O.M.C. nr.

Număr de posturi aprobate: 377,5 din care:

24 (1 manager, 2 directori adjuncți, 1 contabil șef, 6 șefi birou, 4 șefi secție, 5 șefi servicii, 4 șefi laborator, 1 șef atelier)

1. posturi de conducere –

2. posturi de execuție - 353,5

Legenda

numărul de posturi ocupate

numărul total de posturi - birou/serviciu/secție/compartiment